

بسمه تعالی

طرح دوره

برای کارورزان پرستاری

پرستاری ویژه - واحد دیالیز

با مراعات اصول کوریکولوم مصوب
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دانشکده: پرستاری مامایی

تهیه محتوای آموزشی: گروه پرستاری

تدوین طرح دوره: اعظم فرجی

با راهنمایی و کارشناسی کمیته برنامه ریزی درسی EDC

عنوان

XXXXXXXXXXXX

طرح دوره

برای کارورزان پرستاری واحد: دیالیز

تعریف دوره

❖ دوره کارورزی دیالیز پرستاری، دوره ای است که در سال چهارم (ترم هفتم) آموزش پرستاری ارائه می شود. پیش نیاز این دوره گذراندن واحد تئوری پرستاری مراقبت های ویژه دیالیز است.

مدت دوره

❖ طول مدت این دوره ۱۰ روز و محیط کارورزی بخش دیالیز مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه است.

اهداف کلی دوره

- ❖ کسب مهارت های پرستاری لازم در ارائه مراقبت های پرستاری به بیماران بستری در بخش دیالیز
- ❖ فراهم آوردن موقعیت مناسب و واقعی برای دانشجو جهت انجام روش های مراقبتی مناسب با نیاز بیماران در عرصه های بالینی تحت نظارت مستقیم مربی.

ساختار کلی دوره و شرح وظایف دانشجویان

- ❖ این دوره شامل ۱۰ روز کارورزی (۲ هفته، ۵ روزه) می باشد. محیط کارورزی بخش دیالیز مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه می باشد.
- ❖ ساعت حضور در بخش ۸ صبح با امضای ورود و خروج از بخش ساعت ۱۳ با امضای خروج (در دفتر سوپروایزر آموزشی بیمارستان) می باشد.
- ❖ حضور مرتب و منظم در تمامی روزهای کارورزی الزامی است.
- ❖ خروج از بخش بدون اطلاع مربی مجاز نیست.
- ❖ غیبت مجاز در کارورزی یک دهم ساعات کارآموزی می باشد.
- ❖ غیبت بدون اطلاع قبلی به مربی مربوطه حتی برای یک جلسه هم مجاز نخواهد بود.
- ❖ غیبت های موجه باید از قبل به اطلاع مسؤل امور بالینی و مربی مربوط برسد.
- ❖ برنامه کاری روزانه در بخش

۱۱:۳۰ - ۱۲	۱۰ - ۱۱:۳۰	۸ - ۱۰
ارایه گزارش کار روزانه	فعالیت های آموزشی (کنفرانس، بحث گروهی)	ارایه خدمات پرستاری در بالین بیماران

وظایف حرفه ای و اخلاقی کارورزان

- ❖ رعایت حسن اخلاق و شئونات اسلامی
- ❖ نصب اتیکت شناسایی در معرض دید
- ❖ احترام به اساتید، پرسنل، همکلاسی ها، مسؤلین
- ❖ برقراری ارتباط مناسب با مددجویان و همراهان
- ❖ کسب اجازه از بیمار جهت مصاحبه و اخذ شرح حال و انجام پروسیجرهای مربوط به بیمار
- ❖ حفظ حریم خصوصی بیمار
- ❖ رعایت اونیفرم پرستاری متناسب با بخش دیالیز
- ❖ رعایت مقررات گزارش نویسی در تکمیل پرونده بیماران
- ❖ رعایت قوانین و مقررات بخش

محتوای آموزشی

بر اساس سر فصل دروس

برای رسیدن به اهداف ویژه آموزشی:

• دانشجوی پرستاری در پایان دوره ۱۰ روزه خود باید در حدود تعیین شده زیر دانش و مهارت کسب نماید.

محتوای آموزشی

۱- شناخت خصوصیات بخش دیالیز

- ❖ با نحوه سازماندهی بخش دیالیز آشنا باشد.
- ❖ محیط فیزیکی و شرایط استاندارد بخش دیالیز را شرح دهد.
- ❖ خصوصیات بیماران بخش دیالیز را توضیح دهد.
- ❖ ویژگی ها، و وظایف پرستاران بخش دیالیز را شرح دهد.

۲- شناخت تجهیزات بخش دیالیز

- ❖ نحوه کار با دستگاه همودیالیز را بدانند.
- ❖ دستگاه تصفیه آب را شرح دهد.
- ❖ انواع صافی ها (از نظر جنس و ضریب اولترافیلتراسیون) نام ببرد.
- ❖ واحدهای کنترل کننده دستگاه همودیالیز را شرح دهد.
- ❖ ترکیبات مایع دیالیز را توضیح دهد.

۳- روش های دستیابی به گردش خون

- ❖ انواع روش های دسترسی به گردش خون بیمار را نام ببرد و توضیح دهد.
- ❖ عوارض هر یک از روش های دسترسی به گردش خون بیمار را بدانند.
- ❖ نحوه مراقبت از وسیله دسترسی عروق به را مددجو آموزش دهد.

۴- آماده سازی دستگاه همودیالیز و وصل بیمار به دستگاه

- ❖ دستگاه همودیالیز را ست بندی نماید.
- ❖ صافی و لاین های وصل شده به دستگاه با حداقل ۲ لیتر محلول N/S و هپارین پرایم نماید.
- ❖ مدت زمان دیالیز، اضافه وزن مددجو، و نوع صافی را تعیین نماید.

۵- مراقبت های پرستاری از بیمار در یک جلسه دیالیز

الف) مراقبت پرستاری قبل از دیالیز

- ❖ وزن مددجو را کنترل نماید.

- ❖ میزان کاهش وزن در جلسه دیالیز مشخص گردد.
- ❖ علائم حیاتی را کنترل نماید.
- ❖ عروق مددجو را از نظر وجود عفونت بررسی نماید.
- ❖ صافی (ضریب و جنس) را انتخاب کند.
- ❖ نوع محلول دیالیز و میزان جریان آن را تعیین نماید.
- ❖ میزان جریان خون در دقیقه را مشخص نماید.
- ❖ مقدار هپارین را تعیین نماید.
- ❖ نوع دیالیز (خشک، بدون هپارین، با دوز کم هپارین) را مشخص نماید.

ب) مراقبت پرستاری حین دیالیز

- ❖ علائم حیاتی مددجو را هر یک ساعت کنترل نماید.
- ❖ فشار شریانی و وریدی دستگاه را کنترل نماید.
- ❖ میزان برداشت مایع (TMP) را محاسبه نماید.
- ❖ میزان جریان خون و محلول دیالیز را تعیین نماید.
- ❖ صافی را از نظر خونریزی و لخته کنترل کند.
- ❖ هپارین (روش های مختلف) تزریق نماید.
- ❖ عوارض حین دیالیز را نام ببرد و درمان آن ها را شرح دهد.
- ❖ تزریق خون و داروها را در صورت نیاز انجام دهد.

ج) مراقبت پرستاری بعد از دیالیز

- ❖ وزن و کاهش وزن را کنترل نماید.
- ❖ علائم حیاتی را کنترل نماید.
- ❖ محل سوراخ کردن عروق را از نظر خونریزی کنترل نماید.

۶- آموزش به مددجوی تحت درمان با همودیالیز

- ❖ انواع تغییرات روانی اجتماعی را به بیماران و خانواده آن ها آموزش دهد.
- ❖ عوارض مزمن (آمی، مشکلات استخوانی) را به بیمار همودیالیزی آموزش دهد.

❖ در مورد انواع رژیم غذایی و میزان مصرف مایعات بیماران همودیالیزی آموزش دهد.

❖ در مورد فعالیت، استراحت، و مراقبت از محل دستیابی عروق آموزش دهد.

۷- آماده نمودن دستگاه برای همودیالیز بعدی

❖ برنامه شستشو دستگاه همودیالیز را اجرا نماید.

❖ برنامه تست ماشین دیالیز اجرا نماید.

۸- علاوه بر همودیالیز با نحوه انجام دیالیز صفاقی (وسایل، تجهیزات، روش کار و...) آشنا شود.

۹- با داروهای مصرفی بیماران و نحوه استفاده از آن ها آشنا شود.

روش های عمده آموزش کارآموزان در بخش

- ۱- آموزش در بالین بیماران بستری
- ۲- آموزش تنوری (کنفرانس ، بحث گروهی، ارائه مقالات جدید مرتبط با موضوع)

مهارت های مورد انتظار

❖ کلیه مهارت های ذکر شده در محتوای آموزشی

نحوه ارزشیابی این دوره

- ارزیابی دانشجو در این دوره به صورت پویا و در تمام طول دوره خواهد بود.
- ❖ در پایان دوره کسب نمره ۱۲ از ۲۰ حد نصاب قبولی می باشد.
- ❖ ۲ نمره اختصاص به رعایت حضور به موقع، اجتناب از غیبت و رعایت نظم توسط دانشجو دارد.
- ❖ ۲ نمره اختصاص به کسب مهارت در برقراری ارتباط با مددجویان و سایر افراد دارد.
- ❖ ۲ نمره اختصاص به فعالیت های آموزشی دارد.
- ❖ ۱۴ نمره اختصاص به کسب مهارت در ارائه خدمات و مراقبت ها دارد.
- ❖ چک لیست ارزشیابی دوره ضمیمه است.

چک لیست ارزشیابی در کارآموزی واحد دیالیز

ردیف	عنوان مهارت	۱	۰/۷۵	۰/۵	۰/۲۵	۰
۱	آماده سازی و ست بندی دستگاه دیالیز					
۲	پرایم نمودن ست شریانی و وریدی					
۳	آماده سازی مددجو و محل دسترسی عروقی					
۴	انجام مراقبت های قبل از شروع دیالیز					
۵	وصل نمودن بیمار به دستگاه دیالیز و تنظیم متغیرهای لازم					
۶	انجام مراقبت های حین دیالیز					
۷	انجام اقدام مناسب هنگام بروز عوارض حین دیالیز					
۸	طرح و اجرای برنامه آموزش به مددجو حین دیالیز					
۹	انجام مراقبت های بعد از دیالیز					
۱۰	جدا نمودن بیمار بطور صحیح از دستگاه دیالیز					
۱۱	محاسبه میزان کفایت دیالیز					
۱۲	قرار دادن دستگاه همودیالیز در برنامه شستشو					
۱۳	اجرای برنامه تست ماشین دیالیز					
۱۴	تعیین مشکلات مددجوی تحت همودیالیز براساس فرآیند پرستاری (جسمی، روانی و...)					

منابع آموزشی

- ۱- AACN Pocket Handbook Of Critical Care Nursing, Marianne Chulay, Cathie Guzzetta, Barbara Dossey. . Last edition
- ۲- Alspach. Joanne; Core Curriculum for Critical Care Nursing. Last edition
- ۳- Black, J; Hawks, K; Medical Surgical Nursing, Clinical management for positive outcomes. Elsevier saunderis Co. Last edition
- ۴- Smeltzer S.C, and Bare B .Brunner and suddarths **textbook** of medical surgical nursing. Philadelphia: Lippincott ec. Last edition
- ۵- ذاکری مقدم، م؛ علی اصغرپور، م. مراقبت های پرستاری ویژه در بخش های ICU, CCU و *نیالیز*. تهران: اندیشه رفیع. (آخرین چاپ)
- ۶- اسدی نوقایی؛ ا.ح، بصام پور؛ ش، ذوالفقاری؛ م. مراقبت های پرستاری ویژه در بخش های ICU, CCU و *نیالیز*. تهران: سالمی. (آخرین چاپ)
- ۷- عسگری، م ح، سلیمانی؛ ح. کتاب جامع مراقبت های پرستاری ویژه در بخش های ICU, CCU و *نیالیز*. تهران: بشری. (آخرین چاپ)
- ۸- نیکروان مفرد؛ م، شیری؛ ح. مراقبت های پرستاری ویژه در بخش های ICU, CCU و *نیالیز*. تهران: نور دانش. (آخرین چاپ)

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
تاریخ ارسال:

نام و امضای مدیر گروه:
تاریخ ارسال:

نام و امضای مدرس:
تاریخ تحویل: